

S. Sayısı : 182

İspirto ve ispirotolu içkiler inhisarı idaresinin 1931 yılı son hesabına aid mutabakat beyannamesinin sunulduğuna dair Divanı muhasebat Riyaseti tezkeresile ispirot ve ispirotolu içkiler inhisarı idaresinin 1931 yılı son hesabı hakkında kanun lâyihası ve Divanı muhasebat encümeni mazbatası (3/163, 1/278)

İspirto ve ispirotolu içkiler inhisarı idaresinin 1931 yılı son hesabına aid mutabakat beyannamesinin tasdikına dair Divanı muhasebat riyaseti tezkeresi (3/163)

T. C.

Divanı muhasebat

U. 82004

H. 2265

8 - II - 1935

Müyük Millet Meclisi Yüksek Reisliğine

İspirto ve ispirotolu içkiler tekidi idaresinin 1931 malî yılı kesin hesabına müteallik olarak tanzim edilen mutabakat beyannamesinin müteferri cetvelleri ile birlikte bağlı olarak sunulduğu arz olunur.

D. M. Reisi

S. Oran

Beyanname

İspirto ve ispirotolu içkiler tekidinin 1931 malî yılı kesin hesabı dairesinden gönderilmekle Divanı muhasebatça tetkik ve muhakemesi yapılmış olan idare hesaplarıyla karşılaştırılarak görülen farklar ve sebepleri bağlı cetvellerde izah olunmuştur. 1897 numaralı kanunla muhtelif fasıllardan yapılan münakale arasında onuncu fasıldan çıkarılarak beşinci fasla götürülmesi gereken 15 000 liranın kesin hesapta gösterilmediği anlaşılmış ve dairesinden sorularak alınan cevapta bu münakalenin 9 ncu fasıl yerine yanlışlıkla onuncu fasıldan teklif edildiği ve kanunun da bu suretle çıktığı ve halbuki onuncu fasıl geçen seneden tahakkuk eden ikramiyeler boreu karşılığı olup bu tahsisatın da sene başında tamamen sarfedilmiş olmasından dolayı bu münakalenin ierasına imkân bulunmamış olduğu bildirilmiş olmakla bağlı cetvelde bu münakale gösterilmemiştir. Diğer rakamların cetvellerdeki meşruhat nazarı itibare alınmak şartile kabule değer bulunduğu arz olunur.

D. M. Reisi	D. : 1 Reisi	D. : 2 Reisi	D. : 3 Reisi	D. : 4 Reisi	Aza
S. Oran	Faîk	A. Yurdakul	Â. Özgen	F. Erinç	B. Esen
Aza	Aza	Aza	Aza	Aza	Aza
Y. Z. Aslan	C. Dinçer	M. Menemencioğlu	R. Bakuy	H. Demirsoy	M. İ. Tümay
Aza	Aza	Aza	Aza	Aza	Müddeiumumî
E. R. Okan	N. Başak	F. Özbudun	Z. A. Akeren	M. A. Apak	E. Arkun

İspirto ve ispirotolu içkiler inhisarı idaresinin 1931 yılı son hesabı hakkında kanun lâhası (1/278)

T. C.
Başvekâlet
Kararlar müdürlüğü
Sayı : 6/3033

7 - VIII - 1935

Büyük Millet Meclisi Yüksek Reisliğine

İspirto ve ispirotolu içkiler inhisarı idaresinin 1931 malî yılı hesabı katisi hakkında Gümrük ve inhisarlar vekilliğince hazırlanan ve İera Vekilleri Heyetince 16 - VIII - 1935 te Yüksek Meclise arzı kararlaştırılan kanun lâyihası sunulmuştur.

Başvekil
İ. İnönü

Divanı muhasebat encümeni mazbatası

T. B. M. M.
Di. Mu. Encümeni
Karar No. 21
Esas No. 1/278, 3/163

8 - V - 1936

Yüksek Başkanlığa

İspirto ve ispirotolu içkiler inhisarı idaresinin 1931 malî yılı katî hesabı hakkında Başvekilliğin 7 teşrinievvel 1935 tarihli ve 6/3203 numaralı tezkeresile teklif olunan kanun lâyihası Divanı muhasebattan gönderilen mutabakat beyanamesi ile 1660 numaralı kanun hükümleri dairesinde adı geçen idarenin 1931 blânçosu üzerinde yapılan incelemeler neticesini gösteren raporla birleştirilerek tetkik ve müzakere edildi ve encümemizin raporda yazılı meselelere aid mütaleaları ile lâyiha hakkında vardığı sonuçlar aşağıda gösterildi:

1 — İdarenin elinde bulunan Türk bira fabrikasına aid hisse senetleri kıymetlerinde mubayaa fiatına nazaran % 41 den fazla bir düşkünlük husule geldiği halde blânçoya mubayaa fiatları üzerinden alındığı anlaşılmıştır. İdarenin esham üzerine muamele yapmak maksadile kurulmuş bir müessese olmadığına göre elde bulunan eshamı mubayaa fiatları üzerinden blânçoya girmesinde bir mahzur yoksa da muamelenin bu şekli elde bulunan kıymetler hakkında açık malûmat edinmeğe mâni olduğundan bu gibi esham kıymetlerinde mubayaa fiatlarına nazaran görülecek arttırma ve eksiltmelerin blânço-da izahlı bir şekilde gösterilmesinin usul ittiha-

zı muvafık görülmüştür.

2 — Sene sonunda idarenin elinde bulunan emtia bedelinin 3 405 077 lira 58 kuruştan ibaret olduğu ve idarenin elinde rüsumattan müdevver bir miktar içki de mevcud olduğu halde bunların satıldıkça bedellerinin irad kaydile iktifa edilip mevcudun emtia meyanında gösterilmediği ve mevcud emtia bedelinin iptidaî maddelerle mamul maddelerin maliyet fiatı üzerinden hesap edilip nakliye ve sigorta ücretlerinin de Tütün inhisar idaresince takib edilen usul hilâfına maliyet hesabına ithal edilmekte olduğu ve elde bulundurulan muhtelif maddelere aid stokların senelik vasatî istihlâk miktarlarına nazaran ihtiyaktan fazla bulunduğu anlaşılmıştır.

Vaziyetin hakikî bir surette görünmesi için rüsumattan müdevver içkilere bir bedel takdiri ile bunların ayniyat kayıtlarına ithali ve her sene mevcud olanların blânçoda gösterilmesi cihetine gidilmesi muvafık görülmüş olduğu gibi nakliye ve sigorta masraflarının maliyete ithali veya satış masraflarından addedilmesi suretile muamele ifası varid olabilirse de Tütün ve İspirto inhisar idarelerince bu hususta yekdiğinden farklı usuller takibi muvafık olamayacağından tatbik edilecek usulde vahdet temin ede-

cek şekilde umumî bir karar ittihazının muvafık olacağı ve ihtiyaçtan fazla stok bulundurulmasından bir çok mahzurlar doğabileceğinden ihtiyaç fevkinde stok bulundurulmamasının temeniye lâyük bulunduğu kararlaştırılmıştır.

3 — Sene nihayetinde idarenin elinde bulunan menkul ve gayrimenkul emval bedelinin 2 092 629 lira 32 kuruştan ibaret olup bunun 2 074 188 lira 65 kuruşunun bütçelere mevzu tahsisattan ve 18 440 lira 67 kuruşunun da mütedavil sermayeden temin edildiği ve gayrimenkul emval bedeli meyanında tamirat masraflarının da dahil bulunduğu ve satılmak veya istimalle elverişli bir halden çıkmak dolayısıyla kaydinin terkinin cihetine gidilen emvalin tamam bedelinin amortisman hesabına masraf kaydı suretile muamele yapılmakta olduğu anlaşılmıştır.

(İnhisar muamelâtının tarzı icra ve murakabesi) hakkındaki nizamnameye göre yalnız inşaat bedellerinin menkul ve gayrimenkul hesaplara taallük ettirilmesi ve bu hesabın bedele müessir olmayan cüzî tamirat masraflarile alâkalandırılmaması icab ettiğinden tatbikatta bu cihetin göz önünde tutulması icab edeceği ve mütedavil sermayeden sarfedilmiş olan 18 440 lira 67 kuruşun taallük ettiği işlerin de mütedavil sermayenin nerelerde kullanılacağını gösteren bütçe kanununun 4 neü maddesinin mevzuu haricinde kaldığı anlaşıldığından bu gibi işlerin mütedavil sermayeden yaptırılması icab ediyor ise sözü geçen sermayeden bu kabîl hususat için de sarfiyat icrasına müsaade alınmasının muvafık olacağı kararlaştırılmış ve kaydı terkin edilen emval bedellerine gelince: İnhisar idarelerince amortisman tefrikinden vazgeçilmiş olmakla kaydı terkin edilen emval bedelleri hakkında ne suretle muamele yapılması hususunda mütalea beyanına mahal görülmemiştir.

4 — Maliye vekâleti hesabı namile açılmış olan hesaba yalnız bir sene zarfında husule gelen kâr ile bu kâra mahsuben vekâlete gönderilen mebalığın kaydile iktifa edilmeyip bütçe ile verilen tahsisata istinaden alınan ve yaptırılan menkul ve gayrimenkul emval bedellerile kanunî mezuniyetler üzerine arttırılan mütedavil sermaye miktarile buna müteferri muamelelerin de bu hesaba taallük ettirildiği anlaşılmış ve takib edilen usul muvafık bulunmuştur.

5 — İspirto ve meşrubatı kûliye inhisarı hakkındaki kanunun 29 neü maddesindeki hük-

me istinaden işletme kârının % 10 nun hususî idareler ve % beşinin Tayyare cemiyeti için ayrılarak verilmiş olduğu anlaşılmıştır.

Yukarıda sözü geçen kanunun 29 neü maddesinde (Hasılatı safiye) tabiri mevcud olup bu tabir ile bütçe varidat fazlasının kastedilmiş olması da hatıra gelebilir ise de bunun işletme kârı şeklinde telâkkisi vaziyete ve maksada daha uygun görüldüğünden idarenin bu düşünce ile hareket ederek hususî idarelerle Tayyare cemiyetine işletme kârı üzerinden hisse ayırması suretile yaptığı muamele muvafık görülmüştür.

6 — İdarenin memurlardan yüzbin lira radesinde alacağı olduğu ve mütedavil sermayeden avans alan mutemetlerden bazılarının sene sonunda hesaplarını kapatmamış bulunduğu ve bu sermayeden beş bin liradan fazla avans verilmek istenildiği takdirde Maliye vekâletinden muvafakat alınması lâzım gelirken üzüm muba-yası için bazı mutemetlere muvafakat alınmadan beş bin liradan fazla para verilmiş olduğu anlaşılmıştır.

Mühim bir meblâğın memurun zimmetinde kalması muvafık olmadığından bu paranın bir an evvel tahsili ve mütedavil sermayeden avans alan mutemetlerin sene sonunda hesaplarını kapatmaları ve 5 000 liradan fazla avans verilmek istenildiği takdirde M. vekâletinden muvafakat istihsali lâzım geldiği (inhisar muamelâtının tarzı icra ve murakabesi) hakkındaki nizamnamenin sarîh hükümleri cümlesinden bulunduğundan bu hususta nizamname hükümlerine riayet gösterilmesi temenniye lâyük görülmüştür.

7 — İdarenin elinde bulunan 24 aded şark demiryolu tahvilleri ile 269 aded büyük ve kıymetli fırç bedeli olan 25 kûsur bin liranın muhtelif hesabata meyanında kayıtlı bulunduğu anlaşılmıştır.

Tahvillerin muhtelif hesaplar partisi meyanında blânçoya ithalinden ziyade (paraya çevrilebilen) kıymetler arasında gösterilmesi muvafık bulunmuş ve sonraki blânçolarda sözü geçen tahvillerin idarece de bu suretle gösterilmesi cihetine gidildiği anlaşılmış olmakla bu hususta mütalea serdine mahal görülmemiştir.

Büyük ve kıymetli fırçalar bedeline gelince: sabit tesisattan madud olan bu fırçalar bedelinin de (muhtelif hesaplar) dan ziyade menkul ve gayrimenkul emval meyanında gösterilmesi

icab ettiği ve yalnız bunların mütedavil sermayeden mubayaasına, mütedavil sermayenin nerelerde kullanılacağını gösteren hükümler müsaîd bulunmadığından, bu gibi tesisatın mütedavil sermayeden sarfiyat icrası suretile vücade getirilmesi icab ediyor ise üçüncü maddede işaret edildiği veçhile sözü geçen sermayeden bu gibi hususlar için sarfiyat icrasına müsaade alınmasının muvafık olacağı kararlaştırılmıştır.

8 — İdarenin elinde bulunan sermaye 1 milyon liradan ibaret iken 1931 senesi bütçe kanununun verdiği müsaadeye istinaden mezkûr sene zarfında 4 milyon liraya çıkarıldığı ve yalnız bunun için bütçeye tahsisat konulmuş olduğu için 3 milyon liranın idarece de bütçenin masraf hesabı katisine taallûk ettirilmediği anlaşılmıştır.

Sermayeye ilâve edilen 3 milyon liranın 1931 senesi kârından ayrılmış olmasına göre bu paranın hem Hazinece irad ve masraf edilmesi hem de idarenin varidat ve masraf hesabı katilerine taallûk ettirilmesi lâzım geldiğinde tereddüde mahal görülmemiş olmakla beraber bu paranın hesabı katii kanununa bağlanmış olan Hazinenin 1931 yılı hesabı katisine geçirilmemiş olduğu anlaşılması hasebile idarenin 1931 senesi varidat ve masraf hesabı katileri haricinde kalmasının da zarurî olarak kabulü eihetine gidilmiştir.

9 — Blâncoda görünen amortismanın; sabit kıymetler bedeli üzerinden envaa göre muhtelif nisbetlere ayrılan hisselerden tereküp ettiği ve nakliyat ve harik sigorta sermayesi olarak görünen 170 küsur bin liranın da inhisar maddelerinin gerek nakil esnasında gerek depolarda mahfuz bulunduğu sırada maruz kalabileceği tehlikelere karşı sigorta edilmesi maksadile idarece vücade getirilmiş bir sermaye olduğu anlaşılmıştır.

İtfa akçesi ayrılması kanuna müstenid ve harik ve nakliyat sigorta sermayesi tesisi idarenin menfaatine uygun olmakla beraber bunların idarenin elinde mütedavil sermayeye munzam bir sermaye teşkil ettiği ve halbuki, idarenin; miktarı kanunla tesbit edilen mütedavil sermayeden başka bir sermaye kullanmasının caiz olmayacağı aşikâr olup alâkadar makamlarca da bu eihet göz önüne alınarak bu sermayelerin Maliye vekâletine devri eihetine gidildiği an-

laşılmış olmakla bu mesele üzerinde mütalea beyanına mahal kalmamıştır.

10 — 790 numaralı kanun, 16 ncı maddesinde (İspirtolu meşrubat için (% 10) a kadar beyiye verilebilir denilip idarecede % 6 nisbetinde beyiye verilmesi kabul edilmiş olmakla beraber bayilere beyiyeden maada komisyon ve prim namında ayrıca % 9 a kadar tediyat yapılmasının kabul edilmiş olduğu ve bu suretle beyiyenin % 15 e çıkarıldığı ve 1485 numaralı kanuna göre bayilere terkolunan beyiyeden - idare % 6 olarak kabul edilmiştir - üçte bir nisbetinde malûl gaziler için hisse tefriki lâzımgelirken bayilerin beyiyesinden bir şey tevkif edilmeyib beyiyenin üçte biri kadar bir paranın malûl gaziler için ayrıca tahakkuk ettirilmesi eihetine gidildiği anlaşılmıştır.

790 numaralı kanun ispiro ve ispiroto içkiler için % 10 a kadar beyiye verilmesini kabul etmiş olmasına göre komisyon ve prim namlarıyla de olsa beyiye ücretinin yüzde ondan fazlaya çıkarılmasının kanuna uygun olmadığı ve 790 numaralı kanunun tahdid ettiği beyiye miktarının artırılmasında zaruret hissedilir ise bunun kanunî bir şekilde temini lâzım geldiği ve malûl gaziler hissesinin bayilere terkolunan paranın beyiye ad ve itibar edilen kısmından tevkif edilmeyib ayrıca tahakkuk ettirilmesinin doğru bir muamele şekli olarak telakki edilemeyeceği kararlaştırılmıştır.

11 — 790 numaralı kanunun ne suretle tatbik edileceğini gösteren talimatnamenin 2 ncı maddesinde (ispiro ve ispiroto içkilerin maliyet fiyatlarına aşağıda gösterilen nisbetlerde inhisar resmi zammedilecektir.) denilerek dahilde yapılacak satışlarda her cins malın maliyet bedeline zammedilecek inhisar resminin asgarî ve azamî miktarının irae edildiği ve inhisar muamelâtının icra ve murakabesi hakkında ki nizamnamenin 3 ncü maddesinin (C) fıkrasında da inhisar maddelerinin dahili satış tarifelerinin müdürler encümenince tanzim ve vekâletçe tasdik olunacağını yazılı olduğu ve kanuna müstenid talimatname hükmünün yerine getirilip getirilmediğinin yani inhisar maddelerinden doğru resim alınıp alınmadığının anlaşılması hangi nevi masrafların maliyet bedeline gireceğinin ve hangilerinin satış masarifinden addedileceğinin bilinmesine mutevak-

kıf olmakla beraber muhtelif düşüncelere göre yapılan tetkikat neticesinde bazı inhisar maddelerinden noksan resim alındığı neticesine varıldığı ve satış muamelelerinin tarifede yazılı fiatlara tetabuk edip etmediği noktası üzerinde iera edilen tetkikat neticesinde de idare memurlarına tarifede yazılı fiatlardan birer miktar tenzilât icrasile satış yapıldığı anlaşılmıştır.

Eldeki kanun, nizam ve talimatnameler masraflardan hangilerinin maliyet fiatına ithal edileceğini ve hangilerinin satış masraflarından adedileceğini kati olarak tayin etmiş olduğundan bu cihetin esaslı bir surette tetkike tâbi tutularak tesbit ve tarifenin de her cins inhisar maddesi için satış fiyatını ihtiva edecek ve asgarî resim miktarının istifasını mümkün kılacak bir şekilde tanzim edilmesi temenniye lâyük bulunmuş ve inhisar maddelerinden noksan resim alınması ve memurlara tenzilâtlarla rakı satışı meselesine gelince: noksan resim alınmasında mahal bırakmayacak tedbirlerin alındığı ve tevhitte sonra memurlara tenzilâtlarla rakı satışıma nihayet verildiği anlaşılmakla bu hususlar hakkında diyecek bir şey görülmemiştir.

12 — Sermaye hakkında iera olunan tetkikat neticesinde idarenin sermaye gibi kullanılmakta olan itfa akçası ve nakliye ve harik sigorta sermayesi ile birlikte elinde bulunup kullanılmakta olduğu sermaye miktarının ihtiyactan fazla olduğu anlaşılmış ise de 1931 senesinden sonra neşredilen 2159 numaralı kanunla sermaye meselesi halledilmiş olduğundan bu hususta mütalea beyanına mahal görülmemiştir.

13 — 790 numaralı kanun imal husunda inhisar tesis etmiş ve bu maksatla 1931 malî senesi nihayetine kadar da idarenin memleketin ihtiyacını tamamen temin edecek müessesat vücade getirmesini emretmiş olduğu halde 1931 senesindeki vaziyet kanunun bu hükmünün yerine getirilmediğini göstermekte bulunmuş ve bu hususta yapılan tetkikat ve alman izahattan bu tesisatın ikmaline çalışıldığı anlaşılmıştır. Kanunun sarıh olan hükmü karşısında bu müessesatın bir an evvel ikmaline çalışılması ve şayet imalâtın kısmen hariçte yapılmasında zaruret var ise kanunun bu şekilde tadili cihetine gidilmesi temenniye lâyük hususattan görülmüştür.

14 — 790 numaralı kanun faaliyetine devam müsaade olunan fabrikaların imal ettikleri

rakı ve sairenin muayyen bir kâr mukabilinde alınarak idarece satılacağı yolunda sarıh bir hüküm vazetmekle imalde olduğu gibi satışta da inhisar tesis etmiş olduğu halde hususî âmillerin yaptıkları inhisar maddelerinin satışında da serbest bırakıldıkları görülmüştür. Bu hal hususî âmillerin buldukları büyük şehirlerin piyasalarını tutmaları ve idarenin fazla nakliye masraflarını müstelzim uzak mahallere rakı ve saire göndermek mecburiyetinde kalarak bu suretle büyük şehirlerin istihlâkâtından doğacak mühim bir kısım kârdan mahrum kalması ve beyiye aidatı olarak bayilere terkolunan ücretin üçte birinin malûl gazilere ayrılması yolunda 1485 numaralı kanunla konulan hükmün yerine getirilmemesi ve idarenin kârının azalması dolayısıyla hususî idarelerle tayyare cemiyetine de daha az hisse ayrılması gibi neticeler tevliid etmiş ve malûl gazilere hususî idareler ve tayyare cemiyetine ait hakların bu suretle ziyarı muvafık bulunmamış olduğundan ya hususî âmillerin inhisar maddeleri satmalarına nihayet verilmesi ve yahut hususî âmillerin bayilere verdikleri beyiyeden kanunun tayin ettiği nisbetler üzerinden malûl gaziler hissesi alınması ve satıştan temin ettikleri karardan inhisar idaresinde olduğu gibi hususî idarelerle tayyare cemiyetine hisse ayrılması için icab eden tedbirlerin ittihaz edilmesi lâzım geldiği kararlaştırılmıştır.

15 — 1660 numaralı kanuna müteallik nizamnamenin 24 ncü maddesi ile mütedavil sermayeye ait muameleler için bir talimatname yapılacağı emredilmiş ve 1931 senesinde mülhakata ait hesap muameleleri için bir talimatname yapılmış ise de merkez muhasebesi hakkında bir izahname tanzim edilmemiş olduğu anlaşıldığından yapılacak talimatnameye bu cihet hakkında da izahat derecedilmesinin muvafık olacağı mütalea edilmiştir.

16 — Plânçoğa bağlı varidat hesabı: katî cetvelinin satış kârı faslında 5 916 778 lira 75 kuruş varidat olarak gösterilmiş ise de plânçoğa nazaran satış kârı 5 884 074 lira 38 kuruştan ibaret olup amortisman ile idarenin masraf bütçesile alâkası olmayan idare hususiye ve tayyare cemiyeti hisselerinin satış kârından tenzili ve bakiye varidatın bütçeye gayrisafi irad kaydedilmesi lüzumuna mebni masraf bütçesinin 6 ncü faslının 1, 2, 3 ncü maddelerine dahil olan

1 435 118 lira 69 kuruşun ilâvesi halinde varidat kati hesap cetvelinde satış kârının 5 122 297 lira 30 kuruş ve bütçe varidatı yekûnunun da 6 016 253 lira 97 kuruş olarak iradesi muvafık olacağı kararlaştırılmıştır.

Neticede tasdiki kararlaştırılan blânço ile yukarıda yazılı kararların varidat kati hesabına olan tesirleri göz önünde tutulmak ve beyannameye bağlı cetvellerdeki meşruhatın icab ettirdiği değişiklikler yapılmak suretile kabul edilmiş olan kanun lâyihası yeniden tanzim edilen cet-

vellerle birlikte Umumî Heyet'in yüksek tasvibine sunulmuştur.

Di. M. En. Başkanı	M. M.	Kâ.
Niğde	Trabzon	Yozgad
Faik	M. Aydın	Sungur
Çorum	İstanbul	Kastamonu
N. Y. Yıldırım	H. Gürsoy	N. Tamaç
Kayseri	Çankırı	Konya
F. Güpgüp	R. Ünür	M. H. Üner
İstanbul	Mardin	Muğla
H. Ergin	H. Çoruk	H. Kitapçı

HÜKÜMETİN TEKLİFİ

İspirto ve ispirotolu içkiler inhisarı idaresinin 1931 malî senesi katî hesab kanun lâyihası

MADDE 1 — İspirto ve ispirotolu içkiler inhisar idaresinin 1931 malî senesi umum masarifi bitişik (A) cetvelinde gösterildiği üzere (2 035 384) lira (13) kuruştur.

MADDE 2 — İspirto ve ispirotolu içkiler inhisar idaresinin 1931 malî senesi varidatı bitişik (B) cetvelinde gösterildiği üzere (6 810 735) lira (42) kuruştur.

MADDE 3 — Bu idarenin 1931 senesi zarfında sarfolunmayıp iptal olunan tahsisat bakiyesi (A) cetvelinde ayrı bir sütunda gösterildiği üzere (221 641) lira (87) kuruştur.

MADDE 4 — Bu kanun neşri tarihinden mu-teberdir.

MADDE 5 — Bu kanunun icrasına Maliye vekili ile Gümrük ve inhisarlar vekilleri memurdur.

16 - VIII - 1935

Bş. V.	Ad. V.	M. M. V.
İ. İnönü	Ş. Saraçoğlu	K. Özalp
Da. V.	Ha. V. V.	Ma. V.
Ş. Kaya	Ş. Kaya	F. Ağralı
Mf. V.	Na. V.	İk. V.
S. Arıkan	A. Çetinkaya	C. Bayar
S. İ. M. V.	G. İ. V.	Zr. V.
Dr. R. Saydam	Rana Tarhan	Muhlis Erkmen

DİVANI MUHASEBAT ENCÜMENİNİN DEĞİŞTİRİŞİ

İspirto ve ispirotolu içkiler inhisarı idaresinin 1931 malî senesi katî hesabı kanun lâyihası

MADDE 1 — İspirto ve ispirotolu içkiler inhisar idaresinin 1931 malî yılı masarifi bitişik (A) cetvelinde gösterildiği üzere (2 035 384) lira (13) kuruştur.

MADDE 2 — Adı geçen idarenin aynı yılı varidatı bitişik (B) cetvelinde gösterildiği üzere (66 016 253) lira (97) kuruştur.

MADDE 3 — 1931 malî yılı zarfında sarfedilmeyen (221 641) lira (87) kuruş tahsisat bakiyesi iptal olunmuştur.

MADDE 4 — Bu idarenin bitişik (C) cetvelinde gösterilen 1931 malî yılı blânçosu ile kâr ve zarar hesabı tasdik edilmiştir.

MADDE 5 — Bakanun neşri tarihinden mu-teberdir.

MADDE 6 — Bu kanunun icrasına Maliye vekili memurdur.

A - CETVELİ

Fasıl	Muhassasatın nevi	Muhassasat	Sarfiyat	İptal olunan muhassasat
1	Maaş ve ücretler	1 062 740	1 032 103 13	30 636 87
2	Merkez ve mülhakat masarifi	190 000	120 202 23	69 797 77
3	Harcirah	80 000	72 718 80	7 281 20
4	Masarifi müştereke	47 000	41 242 41	5 757 59
5	Masarifi muhtelif	627 000	569 566 60	57 433 40
6	İmalâthane, fabrika ve depolar memur ve müstahdemleri maaş ve ücretlerle masarifi daimesi	169 940	143 517 69	26 422 31
7	Reddiyat	5 000	1 724 39	3 275 61
8	Masarifi gayrimelhuza	3 000	1 920	1 080
9	Geçen seneler düyunu	25 000	5 892 63	19 107 37
10	Geçen seneden tahakkuk eden ikramiyeler borcu (Bir seneye mahsustur.)	25 000	24 150 25	849 75
11	1715 numaralı kanun mucibince Cümhuriyet Merkez bankasına itfa karşılığı	22 346	22 346	0
	Yekûn	2 257 026	2 035 384 13	221 641 87

B - CETVELİ

F.	M.	Varidatın nevi	Muhammenat	Tahsilât
1		İnhisar resimleri		
	1	Beyiye ruhsat tezkerelerinden	175 000	162 970 43
	2	Hariçten gelen içkilerden alınacak resim	35 000	42 414 72
	3	Hariçten gelen itriyat ispirotolarından alınacak resim	2 000	5 146 73
	4	Biradan	455 000	401 661 92
	5	Yerli şaraptan	100 000	124 388 02
2		Muhtelif hasılat		
	1	Cezayi naktî	35 000	17 145 95
	2	Kaçak eşya ve kaçak içki satışı	25 000	8 982 12
	3	Bira şirketinden alınan hisse temettü	28 000	19 600
	4	Mukavelesi mucibince bira şirketinden alınan % 7,5 hisse	70 000	65 846 13
	5	Müteferrik hasılat	32 000	45 800 65
3		Mevaddı inhisariye satışından hâsıl olan kâr	6 762 526	5 122 297 30
4		Mütedavil sermaye olarak kabul edilen miktardan 1930 blâncosunda fazla görülen meblâğ olup maliyeye verilmesi icab eden	600 000	0
		Yekûn	8 319 526	6 016 253 97

Ispirto ve ispirotolu içkiler in

MEVCUDAT

	Lira	K.	Lira	K.
Vezne mevcudu ve bankalarda ve yolda			1 000 421	29
Türk bira fabrikaları T. A. Ş. hisse senedatı			324 022	13
Emtiai umumiye			3 405 077	58
<i>Eşyayı menkule ve gayrimenkule :</i>				
Bütçe tahsilâtından mubayaa edilen	2 074 188	65		
Sermayei mütedavileden	18 440	67	2 092 629	37
<i>Maliye vekâleti:</i>				
Bütçe kanunu mucibince sermayenin mahsubu	3 000 000	00		
Bütçeye mevzu tahsisattan mahsubat	521 191	75		
Nakten gönderilen	3 840 000	00	7 361 191	75
<i>İdarei hususiye :</i>				
Nakten			595 803	38
<i>Tayyare cemiyeti :</i>				
Nakten gönderilen			297 901	69
Muhtelif borçlar			336 163	53
Muhtelif hesaplar			66 170	47
			15 479 381	14
			75 128 63	

KÂR VE ZAR

	Lira	K.
<i>Teminatlar:</i>		
Ücretler, Masarifi idare ve kaçakla mücadele	1 328 357	07
İmbik mubayaası	17 723	16
Şarapçılara verilen ikramiye	524	07
Reddiyat	1 724	39
Cümhuriyet merkez bankasına itfa akçesi karşılığı	22 346	—
Amortisman	110 813	32
Safi kâr	5 296 543	04
	6 778 031	05

